

PÍSEMNÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE:

Hodnocení nutričního stavu a kardiálního rizika u pacientek s mentální anorexií

Autorka: MUDr. Sabina Pálová

Formální charakteristika práce:

Práce je tvořena celkem 91 stranami textu (souhrn, zkratky a obsah nejsou stránkovány) a kromě textu obsahují například uspořádané tabulky (23), instruktivní grafy (5) a 6 obrázků (včetně výsledků spektrální analýzy).

Po formální stránce je celkové uspořádání práce přehledné, autorka volila vzhledem k rozsahu a charakteru řešené problematiky uspořádání do jednotlivých samostatných kapitol, jak v charakteristice souboru, tak v použité metodice a při prezentaci vlastních nálezů.

Úvod:

Úvod práce je společný. Uvádí charakteristiku mentální anorexie v etnoepidemiologii choroby i mortality. Dále probírá literární údaje zabývající se nutričními parametry, endokrinními parametry, kardiovaskulární problematikou v etno monitorování krevního tlaku a tepové frekvence, změny EKG, echokardiografické změny. Čenná je pozornost v nově v přehledu literatury týkající se variability tepové frekvence.

Jasně jsou určeny cíle: analýza antropometrických parametrů, plazmatických nutričních parametrů, základních biochemických a hematologických vyšetření a významu aminoacidogramu (u vybrané skupiny nemocných). Komplexně je pojata analýza kardiálních a hemodynamických parametrů: tepová frekvence, EKG změny, echokardiografické změny, postischemická dilatace brachiální tepny v etno posouzení vlivu úspěšné realimentace 24 hodinového monitorování krevního tlaku a variability srdeční frekvence a vzájemné porovnání změn uvedených parametrů.

Soubor pacientek:

Tvořilo je 30 žen s mentální anorexií a 30 zdravých štíhlých žen srovnatelného věku. Analýza sérových aminokyselin byla však provedena pouze u 11 osob.

Výsledky:

Antropometrická data podobná jako výsledky základního biochemického a hematologického vyšetření potvrzují vcelku literární údaje, tzn. nebyly prokázány významné rozdíly oproti kontrolní skupině.

Originálním nálezem jsou změny spektra plazmatických aminokyselin kde kromě mírné hyperaminoacidemie byl prokázán signifikantně vyšší poměr Gly/Val (glycin/valin) a Phe/Tyr (fenylalanin/tyrosin). Lišily se i hodnoty glycínu a leucínu.

Komplexní vyšetření kardiovaskulárních parametrů nepřineslo zásadní nové poznatky při hodnocení EKG a echokardiografie kromě zjištění častějšího výskytu prolapsu mitrální chlopně a snížení některých hodnot velikosti levé komory. Naproti tomu přivodní je zjištění snížené postischemické dilatace brachiální tepny které se upravilo po realimentaci. Analýza hodnot krevního tlaku prokázala při 24 hodinovém monitoringu nižší hodnoty v aktivním období dne, při kterých se uplatnily změny variability srdeční frekvence. Objevily se rozdíly

v reakci změn krevního tlaku spojených se změnou polohy, zejména chybná reakce na vertikalizaci. Při spektrální analýze je celkový spektrální výkon u nemocných s mentální anorexií významně vyšší. Tyto změny vysvětluje autorka poruchou aktivace baroreceptorů a zvýšenou aktivitou parasymptiku. V práci jsou uvedeny i hodnoty vybraných endokrinních parametrů. Jejich hodnoty vcelku odpovídají literárním datům, je snížena hodnota volného trijodotyroninu, výrazně nižší jsou hormonální parametry ovariální funkce a zvýšená hodnota leptinu, takže nebyla provedena jejich detailní analýza.

Diskuse a závěr:

Jak bylo uvedeno diskuse je připravena k jednotlivým kapitolám. Je poměrně stručná, obsahuje však základní literární údaje zejména recentní literatury, ale i některé základní práce z dřívějších období například citace 118 z roku 1987, citace 124 z roku 1986. Citace zahrnují i domácí literaturu například citace 52 Haluzik et al., citaci 63 Karásek et al, citace 74 Krch atd. Celkový závěr na konci práce shrnuje získané poznatky a srozumitelně na význam posouzení celkového komplexu detekovatelných kardiovaskulárních změn, které mohou přispět k predikci rizika náhlé smrti. Cenný je dále poznatek, že se mohou upravit po realimentaci. Souhrn je umístěn před prací a stručně a přehledně shrnuje nejdůležitější získané výsledky.

Hodnocení práce:

Práce je nesporně cenná nebo se zabývá problematikou závažné život ohrožující choroby, jejíž prevalence stoupá. Na rozdíl od většiny publikovaných prací zvolila autorka cestu komplexního vyšetření kardiovaskulárního systému, které zahrnuje celou řadu parametrů jak klasických (sledování pulzu, krevního tlaku, vyšetření EKG), tak modernějších kardiologických postupů (echokardiografie a vyšetření postischemické dilatace, spektrální analýzy variability tepové frekvence). Velmi užitečné je spojení novějších metod analýzy klasických parametrů (například 24 hodinové monitorování krevního tlaku a tepové frekvence). Tento přístup umožňuje komplexní analýzu kardiovaskulárních změn včetně rizika náhlého úmrtí. Důležitý je jistě i poznatek, že kardiovaskulární změny jsou reverzibilní a upravují se po realimentaci.

Výsledky vyšetření laboratorních parametrů jsou v souladu se současnými poznatky, ale prioritní je poznatek o změnách spektra aminokyselin. Vzhledem k tomu, že endokrinní parametry zjištěné u pacientek s mentální anorexií vcelku odpovídají literárním údajům (snad kromě hodnoty volného trijodotyroninu, který nebyl u mentální anorexie podrobněji sledován) nebyly dále analyzovány. Domnívám se, že by bylo cenné sledovat zejména tyreoidální parametry ve vztahu ke kardiovaskulárním nálezům.

K práci nemám žádné zásadní připomínky. Pouze považuji za vhodné doplnit již uvedenou analýzu vztahů tyreoidálních parametrů k parametrami kardiovaskulárním například k polohovým změnám TK, k hodnotám postischemické dilatace a některým parametrami echokardiografickým.

Závěr:

Předložená práce jednoznačně prokazuje schopnost autorky k systematické výzkumné činnosti včetně uspořádání celkové studie, zhodnocení jednotlivých výsledků a jejich vzájemných vztahů. Vysoce je nutno hodnotit komplexní přístup zahrnující jak laboratorní údaje s prioritními poznatky o změnách spektra aminokyselin, tak široce pojaté vyšetření kardiovaskulární činnosti. Práce je jasně formulovaná, přehledně uspořádaná a doplněná

adekvátním po tem tabulek a grafického materiálu a obsahuje literární citace získané nejen z poslední doby, ale uvádí i základní práce d ív jší.

Získané poznatky jsou pln aplikovatelné do klinické praxe , kde mohou výrazn p ísp t k odhalení rizikových faktor , ke zlepšení diagnostiky i s ohledem na predikci závažnosti rizikových faktor .

Poznatky získané na definovaném, i když málo početném souboru pacient , mohou být východiskem pro další výzkumnou činnost sledované problematiky.

Na základ t chto fakt považuji práci za hodnotnou a významnou, beze zbytku spl ůjící kriteria pro hodnocení diserta ní práce a **D O P O R U** **U J I** jí proto k dalšímu ízení.

Prof. MUDr. Václav Zamrazil, DrSc.

Endokrinologický ústav Praha

Praha, 3. 1. 2013

.